

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu este Dumineca si Joi, la fiecare dōne septemani cu adausulu Foisiorci — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditor'a foiei, preafara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate cōtra expeditor'a. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pro annu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de annu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 98.

ANULU XXIV.

Sabiu 921 Decembre 1876.

tro'celalte pãrti ale Transilvaniei si pentru provinciile din Maramureș pro annu 8 fl. 60. Pro o jumetate de annu 4 fl. v. a. Pentru prin. si tãvi atreine pro annu 12 1/2, annu 6 fl. Inseratele se platescu pentru intãia óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dōn'a óra cu 5 1/2, cr. si pentru a treia repetiție cu 3 1/2, cr. v. a.

Diarele din București au început a vorbi despre o brosiura în limbă franceză aparută în zilele acestea, sub titlul „la Roumanie devant la conférence de 1876, par un ancien diplomate.”

Autorul gasindu de prisos a trimis și diarelor de dincoace, suntem siliti a ne margini la unele pasaje reproduse de diurnalistică bucureștenă.

Brosiura începe cu citarea articolului 22 din tratatul de la Paris, prin care se stabilește ca România va continua a se bucura sub suzeranitatea Porciei, și sub garanția puterilor de privilegii și imunități în acărora posesiune este; și cu articolul 26 prin care se prevede ca ea poate avea o armată națională, organizată pentru a ține liniștea în launtru și a pădi marginele.

Apoi mai citează articolul 2 și 43 din convenția de la Paris, în care amintindu-se tratatele cu Bayazet I, Mahomed II, Selim I și Suleiman II, se recunoște, autonomia țerei sub suzeranitatea Porciei și sub garanția puterilor precum asemenea dreptul de a avea armată.

Dupa citările acestea autorul dice:

„Dreptul public pozitiv privitoriu la neutralitatea României nu conține de câtă aceste stipulațiuni. Aci este virtualiter basă fundamentală a politicii de neutralitate a acestor țări, politica eminentemente conservatoare și respectându legea internațională. Din nenorocire terminii, condițiile, marginele și garanțiile acestei neutralități convenționale nu sunt specificate în angajamentele internaționale.

Scim că datorită neutrilor consistă mai cu seama de a se abține de a lua parte la ostilități, „*neutralium partium esse neutri parti, belli causa favere*,” cum dice Wolff, și de a nu suferi că beligeranții se aducă vre-o atingere la privilegiile neutralității, violându prin acte ostile teritoriul statului neutru.

„Dela începutul războiului turco-serbu purtarea României și a guvernului său n'a încetat de a fi corectă și conformă cu obligațiunile legii internaționale. Cu toate acestea, țiera acestui a nu vede nicăiri sancțiunea garanției ce Europă i-a acordat în mod asiatic de generos la 1856. Și în adevăr, cari sunt obligațiunile Europei și care ar fi atitudinea sa deca teritoriul românesc ar deveni teatrul unui război? Rămânând avisată la propriile sale puteri, România n'ar fi în dreptul a-si alege aliați? De sigur că da. Toate soiurile de alianțe nu-i sunt oprite României; dreptul ca nu poate contracta o alianță ofensivă; este liber în ași asigură existența și a-si menține neutralitatea.

„Separată de Turcia prin Dunăre, și nefacându de felul părții din imperiu, România posedă toate atribuțiile suzeranității. Pându-se odată sub protecțiunea imperiului otoman ea n'a înțeles nici decum a renunța la suzeranitatea sa.

„România are deci dreptul după tratate, și în virtutea propriilor sale capitulațiuni recunoscute și consacrate de Europă, la o viață nealterată.

„Statele tributare,—dice Wheaton,— nu încetăză nici decum de a fi considerate ca state suverane, „câci de și un tribut platit unei puteri streine micșorează oare cum demnitățile aceluor state fiind o marturisire a slăbiciunii, lasă însă se subsiste într'egă suzeranitatea lor. Obiceiul de a plăti tributul eră alta dată decât cel slabu platea tocmai vecșătiunea celui tare.

„Astfel suzeranitatea României rămâne neatinsă.”

Autorul mai constată că România, în calitate de stat neutru, atât prin reprezentanții săi cât și prin guvernul, a afirmat intențiunea de a rămâne neutră, ca a luat dreptul devisa a atitudinii sale neutralitatea și menținerea ordinii, aceste două condițiuni primordiale care-i sunt impuse prin tratate.

Acum aru fi deci rândul Europei de a-si ține făgăduința căci privilegiile românilor sunt ținute asupra ei și aștepta cu încredere că situațiunea țerei lor se va fi bine definită în conferințele de la Constantinopol, se hotărășca condițiunile și să precizeze garanțiile mai bine decum a făcutu tratatul și convențiunea din Paris. România trebuie constituită nu numai în profitul națiunii române, dar și pentru avantajul reciproc al Europei întregi.

Dupa ce brosiura face istoricul a doi seculi și mai bine asupra neutralității Elveției și alu Belgiei din acestu secol și probează ca neutralitatea acestor țări au fost fundată în condițiuni analoge cu a României, ea arată ca de-si încă dela 1648 s'a recunoscut prin pacea de Westphalia independența confederațiunii elvețiene, care a statu cum se știe străina la războiul de 30 ani, dar lipsindu-i garanțiile neutralității, ea a fost la 1815 navalită de armata austriacă și de aliații contra lui Napoleon I. Tocmai la 20 Novembre 1815, neutralitatea Elveției a obținut un caracter definitiv și solemn prin declarațiunea subscrisă la Paris între Franța și cele patru mari puteri aliate care au garantat că necesare menținerii echilibrului european integritatea și inviolabilitatea perpetua a confederațiunii.

Brosiura termină astfel:

„Avendu deplină încredere în generosă inițiativa și în justiția Europei, România invocă în favoarea sa aceste antecedente diplomatice.

„Prin pozițiunea geografică, această țiera este numită a jucă un rol analogu cu alu Elveției între Franța, Italia și Austria, și cu alu Belgiei între nordul Franței și vestul Germaniei.

„Astfel sperăm că, în interesul păcii și alu civilizațiunii, marile puteri nu voru pregetă să completeze opera de la 1856, acordându României printr'unu act specialu, o situațiune franca și bine definită, punendu-o în posesiunea în care a pus pe Elveția și Belgia.

„Principiul neutralității intrându în dreptul gintilor, trebuie să aiba aceeași consecință la portile orientului ca și în occidentu. Aici ca și acolo, țierile neutre trebuie să formeze o zonă bine garantată pentru a pune trei mari puteri la adăpost de o izbire directă, și a evita vicisitudinile de orice natură provocate de agitațiuni și perturbări de cari România nu trebuie să

sufere nici într'unu felu, avendu propria sa individualitate și o misiune civilizatoare de implinitu. „C. d. I.”

Crisă de cabinet în Franța s'a terminat fără de a fi trasu în vertegiu sau și fotoliul ministrului de război. Generalul Berthaut a rămas și în cabinetul celu nou ministru de război. Acesta împregiurare a datu unu nou pretestu germanilor de a supune Franței tendințe de *revanche* Insinuatiuni nemotivate se facu Franței totu mereu dela 1874 încôce. Asemenea pretestări tendințose ce se ivescu în presă ne indică ca relațiunile dintre aceste două puteri departe de a fi amicabile se potu agrava pe di ce merge, cu totă precauțiunea și atitudinea calma a cabinetului francez.

Mai multe comunicate din Berlin reflectă situațiunea în această lumina nefavorabilă și corespundentele lui „Pest. Ll.” scrie în materiă acestui la 15 Decembre din Berlin:

Cercurile politice de aici sunt aplecate a da faptului că ministrul de război francez române în oficiul său o însemnată mare decât se cuvine de comunu. Generalul, că servitoriu alu curiei și alu iesuitorilor trece, cu dreptul său fără dreptul, de unu instrumentu alu speranțelor de *revanche*, și ultramontanii se folosescu bucuroșu de densul pentru a sumuți la unu momentu datu pe Franța contra Germaniei. S'a observatu cu o impresiune critica la locurile deciziatoare, ca agitarea contra germanilor în Paris se reivesce din diu ce se știe acolo, ca nu se poate comptă pe concursul Germaniei la esoposițiunea din Paris. Cele ce se petrecu contra bancariului Erlanger în Paris prin presă și înaintea judecătorilor nu se considera numai că o afacere personală nevinovată. Bar. Erlanger neimpartiendu după război afecțiunile chauvinistice ale casei Rothschild ci remanendu germanu și fungandu încă și că bancariu la ambasadă germană togmă a întreprins reconstruirea cunoscutului „credit mobilier” ce prin selbatecele speculațiuni ale cunoscutului aventurariu financiaru decadiuse și mai tare de câtă prin fundatorii săi (pereires). Dar că presidentu la această societate Erlanger eră unoru elemente cum se vede foarte nebinevenitu și curendu s'a imprastiatu pe linia intrăga devisa ca „prussulu” trebuie alungatu. De aci proveni ca unu ministru se pronunță la unu banchetu pe fată ca până ce densul va fi în funcțiune nu va pută stă unu „prusu” în fruntea unui institutu naționalu; de aci proveni mai departe, ca advocatul generalu la tribunalulu comercialu alu Senei pentru a isbuti cu decretarea seceustrului preste „Creditulu mobilier” se folosí cu succesu de argumentulu: Erlanger a fostu aliatulu aceluor trupe ce au devastat provinciile noastre etc. Intrăga partidă chauvinistica se aruncă că o bandă asupra bancariului declaratulu la parere de proscrisu, inventă pretenția fuga la Londonu și lu ingramadí cu denunciațiuni din cele mai vatematōre, contra cărora abia eră consultu să reclame ajutoriu la judecătoriele ordinare. Aceste și alte asemenea intemplări dintre cari ună atinge pe fratele deputatulu Dr. Bam-

berger în Paris — a produsu aici unu efectu deprimatoriu. Se pare că cei de aici nu au intențiunea de a permite să se conturbe cetățienii de ai statului germanu într'unu asemenea modu în profesiunea și în onoreloru. Cu putienu tempu înainte amu fostu în stare a ve atrage atențiunea asupra dispozițiunii suspicioase ce e aici la ordinea dilei contra Franței. Intemplările relevate mai sus nu erau de natură a slăbi acestă impresiune. Din contra. Si asiă se poate ca în tempulu celu mai apropiatu se va infrenă ură națională în Franța ce trece preste margine celu putienu prin vre-o mesura convențională.

La acestă corespundință observa redactorulu lui „Pest. Ll.”: Reproducemu aceste espectoratiuni ale corespundintelui nostru nealterate, dar a infatisă pre baronulu Erlanger că martiru politic — acestă suna prea comicu decât să nu dăm expresiune suspitiunii, ca se pare că Germaniă caută numai unu pretestu pentru a se poté încera cu francesii.

Garnisonă din Ruscicu, dice „Le courr. de Roum.” s'a duplicat în zilele din urma. — Semnu de pace.

Aceasi fōia dice: Este falsu ca depesiele politice sunt momentanu suspendate în Româniă.

Astăzi este siguru că Midhat-pasîa, dice „Le courr. de Roum.” a concentrat siese-dieci bataliuni de redifi în Constantinopol pentru a asigura securitatea persoanei sale și a partizanilor săi. Va fi curiosu ca în momentulu cându pōrtă protestăză contra puterilor, cari vorbescu de ocuparea Bulgariei pentru a asigura executarea reformelor promise, defensorulu acestor reforme să aiba lipsa de a reuni împregiurulu persoanei sale 60 bataliuni pentau garantarea securității sale proprie.

Turcia. Doi muntenegreni au fostu arestați Mercuri în palatul lui Midhat-pasîa; ei avēu intențiunea să-lu asasineze. O cercare formată cu scopulu de a rapí pe fostulu sultanu Murad și de a-lu conduce la Odesă, a fostu descoperită Martiă trecută. Patru individi au fostu arestați, între cari doi turci, unu polonesu și unu grecu, fostu ajutoriu de dragomanu la ambasadă engleză. Se pare posibilu ca puterile se voru invoí în privința organizării ce trebuie propusă pentru Bosnia, Herzegovina și Bulgaria; dar mai sunt încă divergențe de opiniuni în privința cesțiunii garanțelor.

Mai multe telegrame din Constantinopol constată că marchisulu de Salisbury a avut trei întâlniri cu generalulu Ignatieff, în cari a domnit mai multu spiritulu de conciliațiune.

Rusia aru fi dispusă să presinte unu proiectu de ocupare a Bulgariei, fără condițiuni, astfel că să-lu pōta adoptă și Angliă. Conferințele preliminare au începutu Luni, la 12 Decembre.

Angliă. La conferința națională anti-turcă ținută Vineri, ducele de Westminster a aretat cu scopulu principalu alu conferinței și cooperarea amicală între Rusia și Angliă; lordulu Shaftesbury a vorbitu în contra continuării domniei otomane în provinciile creștine; Gladstone a disu

ca trebuie a sfersi cu supremația turcescă în Bulgaria, Bosnia și Herzegovina. Intervenirea e absolut necesară. Anglia trebuie să contribuie la opera de liberare a orientului.

S'a adoptat o soluție care tinde a forma un comitet pentru a sprîngi acestu scopu pînă la conferința de la Constantinopol.

Grecii. Abia instalat cabinetul nou Deligorge a și fostu parasit de partizanii sei. Camera a adoptat cu 88 voturi contra 59 un vot de cenzură în contra lui, declarându că nu e îndesultatoriu pentru impregiurările de fatia, în urm'a cător'a cabinetului a demisionat.

Unu cuventu la vreme ni se pare, ca pentru țiera noastră împreună cu guvernul ei, au sosit vremea de a se ocupa în mod radical de soarta românilor din a drépt'a Dunarei. Dejá „Vulturul“ fói'a intereselor bulgare, tiparita în Ploiesci, începe a-i numi numai al porecle de „gagauti“ și acésta o face în inim'a țierei românesce; dejá aviditatea teritorială grecă, serbă și bulgară începe a-i privi că neesistându pe fati'a pământului, încatu s'aru puté predice, ca lasându-i pe mână fratilor creștini, tocmai românii voru fi acei'a, cari voru esí cu mână góla din tota afacerea și voru stá bisericeste mai reu, de cum au stat în vremea lui Mircea celu bețrănu. Amu mai spusu si alta-data ca pentru unu teritoriu poliglotu, cá celu turcescu, egal'a îndreptare a limbilor și confesiunilor va fi lucru de capetenie, formațiunile teritoriale lucru secundariu.

Nu scim, se întielege, pînă unde ajunge priceperea cestiunei în cercurile noastre conducătoare; dar' credem, ca suntu ómeni în țiera, cari sa cunoșca stările de lucruri și sa-i pótá dá țierei tota lumin'a necesară. Libertatea biserică și scolastică pentru românii din a drépt'a Dunarei trebuie înse asigurată, cá se fia odată pentru totu-déun'a scapați de sub presiunea spirituală în prezentu, a grecilor, în viitoriu a altor „frati“ creștini. Form'a cea mai cuviincioasă ni se pare reînființarea vechiei metropolii a Proilabului, care prin organizarea ei biserică pe basa democratică, cu sinodu compus din preoti și mireni sa îngrijasca de bisericile și scolile românesce în totu cuprinsulu Turciei europene. Acésta metropolie au fostu și în trecut mai cu séma pentru românii din a drépt'a Dunarei, iér' resiedința metropolitului nu trebuie se fia neapératu în Brail'a, cum erá înainte, de si aru fi bine se fia pe pământul nostru. În fati'a cererilor tuturor naționalităților din Turci'a, credem ca cele ale românilor suntu cele mai modeste din tote și ca nimeni nu va îndrasni a tagadu românului un dreptu, de care se bucura dejá si grecii, si bulgarii și serbii, și de care românii s'au bucurat ab antiquo. Cadiutu în desuetudine în vremea domniei fanariotilor, reinvierea lui din cenzura va fi unu titlu de recunoscintă pentru generația actuală, deca va esí sa fia la înaltimea chiemării se istorice. Pînă în prezentu românii de preste Dunare au avutu de apărători pe turci, e dreptu apărători de ocazie si coruptibili, dar' totusi încetându puterea absolută a Kalifatului, ei n'aru mai avé nici unu spriginu și nu potu sperá de cátu în noi. Sa ne aretăm dar' demni de încrederea lor.

C. d. I.

În legătura cu articolul publicat și de noi după „Osten“ „Virtutea română“ și reproduși și de alte diurnale și în legătura cu corespundința noastră subscrisă unu „fostu graniceriu“ reproducem după „U. p. A.“ epistol'a englesului Hotze în următoarele:

Dlul redactoru alu diarului „Standardu.“

„În articolul d-vóstra de ieri vorbitu într'unu modu fôrte despretiuitoriu despre „Valachi“ cá soldati si pare ca cugetati ca relativu este de putina importantia în ce parte — rusa séu turca — voru fi ei. În urm'a unor numeroșe și lungi vizite în mai tote părțile celorl doue principate cari astadi se numescu cu propriulu lor nume Romani'a, facute în cei doi-spre diece ani din urma, avendu înlesniri esceptionale cá sa cunoscú cátu-va acésta țiera, 'mi veti permite sa exprim o parere cu totulu diferita de a d-vóstra. Acésta parere este întemeiată mai întâiu pe aptitudinea la exercitiulu militariu a recrutilor de trei pînă la patru septemâni, la care amu fostu martor oculariu mai bine de doue-dieci de ori, apoi pe faptulu, de care me facu garantu, ca guvernulu nici la recrutare nici la impartirea ómenilor în diferite ramuri ale serviciului, care este obligatoriu pentru toti, nu întimpina nici o neplacere din partea poporațiunii, nici macaru cátu în Elveti'a; din contra, elu póté sperá în cooperarea tutoru claselor societății. Este neapératu cu neputința de a predice deca o armata óre-care se va bate bine séu reu în cutare impregiurare data. Totu ce potu spune este ca românii, cá soldati, întrecu cu aprópe o jumătate degetu tali'a admisa oficialu pentru infanteri'a francesă și ca în acésta privința ei represinta „sergentulu recrutoriu“ fisiculu italianulu dela nordu, cu care suntu rude de aprópe prin limba și prin rasa. Ei mai posedă calități militare cari nu s'aru puté cá unu oficiariu englesu sa nu le apricieze după just'a lor valóre — o sobrietate care în zadaru s'aru silí cine-va s'o impuna celorl mai buni soldati ai nostri din Europ'a occidentale — o capacitate rară de a reziste la intemperiele climatei, cum suntu rapedile schimbări de frigu și de caldura și alte influențe climatice; — în fine acea docilitate care însemnéza ca omulu, tratatu cu o blândetie inteligentă de buni oficiari, se supune fára a murmurá la cea mai riguroșă disciplină.

„Cátu despre oficiari, cea mai mare parte din cei de rang inaltu esú din cele mai bune scóle din Franci'a și, în micu numeru, din Austri'a și Germani'a. Scólele militare din țiera suntu organizate după aceleasi modele.

„Nu voiescu cátuși de putieniu a me pune cá autoritate în materii militare, de si amu vedutu, eu insumi, resbelulu în unele din formele se cele mai îngrozitoare și mai crude, dar' credu de folosu sa ve aretu, d-v. si lectorilor d-vóstra, cátu este de putieniu întieptu a despretiu de mai nainte și fára causa dréptă pe acei'a cari în unele impregiurări, aru puté se fia unu pretiosu contingente aliatu cu o armata britanică care aru apará imperiulu britanicu.

„Sperându cu buna credința ca o asemenea eventualitate aru puté inca sa fia ocolita nu 'mi remâne de adăusu decatu ca deca poporul român nu mai este astadi o rasa resboinică, elu n'a încetatu de a fi de cátu în tempii cei mai moderni. Întrég'a istoria probéza ca odinóra elu erá resboinicu, cáci n'eveti de cátu a ceti art. 2 din convențiunea suplimentară la tratatulu de Parisu, din 19 Augustu 1858, spre a ve convinge ca sultanii cei mai cuceritori, cari au întemeiatu imperiulu otomanu în Europ'a orientale, au preferatu sa se învoiesca cu principii Moldaviei și ai Valachiei, de cátu se caute a-i supune; prin urmarea acestu poporu român, oricari aru fi vicisitudinile la cari a fostu fostu supusu, se póté laudá ca nu s'a supusu nici odată unei puteri straine. Elu n'a cunoscutu nici odată pe turcu cá guvernatoru, n'a fostu nici odată raia și Romani'a considera astadi pe Turci'a, cându nu mai are nevoia de

ajutoriulu ei, mai multu cá aliata de cátu cá inimica.

„Deca protecțiunea Turciei, care este pretestulu tributulu, a devenitu curatu nominalu, de siguru nu e din gresiéla românilor, cari s'au abținutu cu îngrijire dela ori-ce participare cu miscarea panslavista care cauta sa restórne imperiulu otomanu, și facendu astfelu, ei s'au supusu instinctulu de conservare.

„Se speramu ca acésta abținere, ori-care aru fi motivulu ei, a ucis panslavismulu. În ori-ce casu, se nu comitemu imprudința de a ne instrăina o țiera care ocupa în oriunde întocmai aceasi pozițiune cá Belgi'a în Occidentu.

„Ve transmite cartea mea și ve autorisu a ve servi de numele meu.“

Henry Hotze.

Londr'a, 26 Novembre.

Discursulu dlui de Bismark.

Cetitorii nostri dice, „U. p. A.“, cunoscú dejá sensulu discursulu politicu rostitu de principele de Bismark în parlamentu cu ocaziunea interpelării dep. Richter asupra dispozițiunii luate de guvernulu rusescu cá drepturile de importare în Russi'a a marfurilor straine sa se platésca în aur dela 1 Ianuariu 1877 înainte; dar' fiinduca acestu discursu are o mare însemnatate, mai cu séma în impregiurările de fatia, reproducem aci părțile privitoare la atitudinea Germaniei în cestiunea orientulu:

„Preopinintele a înlaturatu posibilitatea ca cestiunea vamală ne-aru putea silí sa ne dâmu de partea turcilor, în casulu unui resbelu, care póté sa isbucnéscă și póté sa nu isbucnéscă. Si 'mi pare bine ca a facutu acésta. Înse din caus'a unui óre-care diletantismu în afaceri politice. Nu a lamuritu destulu de bine legatur'a între amicitia, lupta, discordia din prezente și din viitoriu. Deca o putere se afla într'o situațiune încordată, si-i vâri la tempu unu bátiu între rôte, e posibilu cá bátiulu sa-si ajunga scopulu; înse visitiulu trasurei observá pre acel'a care a vëritu bátiulu (mare ilaritate), și astfelu se nasce începutulu și sementi'a unei discordii care póté sa iá dimensiuni totu mai mari. Pentru mine unulu, care țieniu la mantinerea păcei, interpelarea acésta nu se póté mai displacuta. Eu nu credu ca preopinintele aru fi avutu cugetulu de a'mi face sarcin'a și mai dificilă, în momentul cându cautu a mantinerea păcei, și semăndu germinale unei neîntielegeri viitoare, elu face reu tocmai acelor'a pe cari voiesce a-i servi. Elu voiesce în adeveru a micșorá, póté chiaru a suprimá drepturile de vamă ale Rusiei, ceea ce nu-mi pare pré usioru. Acésta póté turburá în órecari impregiurări relațiunile amicale cu Russi'a, cu tote acestea dice ca nu vrea resbelulu. Acei'a în favórea căror'a vorbesce séu pretinde a vorbi suntu óre unanimi a declará ca voru mai bine o granitiă închisă decatu o granitiă deschisă trupelor inimice?

„E vorb'a de a se scí pînă la ce punctu preopinintele póté împedecá prin interpelarea sea silintiele facute pentru mantinerea păcei. Amu recunoscutu dejá cu óre-care uimire, într'o discușiune care a avutu locu mai înainte asupra aceluia-si subiectu, ca câte-va grupe din acésta adunare găsescu politic'a actuală pré pacifică, în vederea unei vointie vizibile a Rusiei. Ni s'a imputatu ca n'amu profitatu de marea putere de care dispune Germani'a pentru a ne deschide perspectiv'a unei politice vămale mai avantajoșe pentru noi. Acésta me înspăimântă, pentru ca e o imputare neîntemeiată. Vomu întrebuinti puterea noastră cum trebuie sa fia întrebuintiata. N'a venit inca momentul de a ne servi de ea si

speru ca, cu ajutoriulu lui Dumnezeu, acelu momentu nu va veni nici de cum.

„Preopinintele se încéla deca crede ca Russi'a cere dela noi favori și servitii mari. Acésta nu e. D-sea a datu sa se întielega ca Russi'a are gânduri de cuceriri, de întindere a teritoriulu seu, s'a aretat pericolele ce s'aru puté nasce din acésta pentru comerțiulu și comunicatiunile noastre, deca fruntari'a rusa, cu urcarea drepturilor de vamă, s'aru întinde și asupra altor țieri neruse. Înse Russi'a nu voiesce nici unu felu de cucerire; deca preopinentele mi-aru puté probá contrariulu, atunci întrég'a politica a Europei aru luá alta fatia. Deca e siguru despre cele ce înainteza, aru face unu mare serviciu multor altor guverne, probandu-le acésta. Însa pînă acum avemu dinainte numai incredințarea solemnă a imperatulu Alessandru, ca din parte-i renunția la ori-ce cucerire. Nu sciu cine póté avé dreptu de a nu dá credințențu acestei incredințării a unui monarhu, care totu-déun'a, mai cu séma pentru țiera noastră, a fostu unu vecinu amicu și binevoitoriu și în fati'a căruia nu pótá pretinde ca nu si-a îndeplinitu totu-déun'a îngagiamentele. Russi'a nu cere dela noi nici unu serviciu pentru care sa putemu pretinde unu beneficiu și deca amu cere ce va, aru fi fôrte anevoia a determiná obiectulu acestei dorințe, cáci în politica trebuie sa ne lasámu totu-déun'a a fi condusi de interesele țierei. Vomu regulá politic'a noastră după interesele noastre și nu ne vomu lasá sa fimu înflințati nici într'unu felu.

„Russi'a ne cere numai se luámu parte la o conferința, care are unu scopu ce e si alu nostru și pe care imperatulu 'lu aproba personalmente cu consimțimentulu întregii națiuni.

„Acésta conferința are de scopu a creá o stare de lucruri, gratia cărei se nu mai pótá fi temere de fapte asemenea cá macelurile cercșilor în Bulgari'a, într'unu cuventu, o stare de lucruri care se scutésca pe creștini de o tratare cá aceea pe care au suferit'o în vër'a trecută, tratare care a ranitu simțimentele de justitiă ale Europei.

„Numai nu s'a pututu gasi inca form'a de a se ajunge la o întielegere a Europei în acésta cestiune. Dara sumentem pe deplin în întielegere cu Russi'a asupra unui punctu, adeca ca nu vomu lucrá la stabilirea unei întielegeri în interesulu acestei puteri, cáci acésta aru însemná a face politica în vederea unui interesu strainu, pe cându noi nu lucrám decatu în propriu nostru interesu, cá creștini, si prin simpatia pentru coreligionarii nostri și, deca voiti, în interesulu civilizațiunii, cáci aci e vorb'a de o parte a luptei civilizatoșe (risete). Putemu cere o recompensa Rusiei pentru ca ne silim, cá si ea, a protege pe creștini din Turci'a. Chiaru în casulu cându Russi'a va recurge la arme, acésta putere nu va cere spriginulu nostru. Ea doresce numai neutralitatea noastră, adeca unu lucru care e cu totulu în interesulu nostru.

„Trebuie óre s'oprimu noi pe Rusi'a cá sa urmarésca unu scopu pe care 'lu declarám a fi si-alu nostru și în privința căruia nu putemu probá ca Rusi'a vré sa tréca preste marginele ce-i suntu impuse de acestu scopu? De vreme ce Rusi'a nu ne cere nimic, amu ajunge la monstruositate, deca amu confundá în asiá disulu nostru interesu, teremulu politicu și terámulu economicu, pentru a face aceea ce preopinentele numesce reciprocitate.

„Închipuitu-ve ca Rusi'a ne-aru fi disu în tempulu cându noi eram în resbelu: „Voiu pastrá o atitudine binevoitoare, deca nu me veti mai oprí a esportá vite din caus'a temerii cu deseversire neîntemeiată de pesta bovina.“ Amu fi consideratu acésta cá o politica cu totulu nedemna. Séu

presupuneti ca, in momentul cându ne vedem siliti se plecăm in Fran-
ci'a, Austri'a aru fi venitu se ne dica:
„Vomu remănă linisciti, deca veti
lasă vinulu ungurescu se intre fâra
vama si deca pre lănga acést'a veti
inlesni relatiunile năstre comerciale.“
Pre legea mea, d-loru, nu sciu ce-amu
fi respunsu. Se pôte cá, constrensi
de necesitate, amu fi facutu Austriei
pentru momentu aceste concesiuni.
Pentru acést'a eu suntu indestulu unu
omu de afaceri (risite); dara ve in-
chipuiti ce-aru fi urmatu de aci!
Suntu departe de a crede ca Austri'a
e capabila de o asemenea fapta; vo-
iescu numai sa aretu ce nerodia aru
fi facutu; dara consecinti'a acestei
actiuni aru fi fostu ca noi amu fi
acceptatu momentulu cându Austri'a
s'aru fi gasitu amenintiata, pentru
a-i dice:

„Acum lucrurile suntu altfelu,
voimu se ne luăm inapoi concesi-
unile ce amu fostu siliti a-ti face in
1870, si voimu cá sa ne mai dai
óre-cari servitie pentru a ne despa-
gubi de reulu ce ne-ai causatu (risete).
Afacerile politice trebuie se fia pri-
vite altfelu si au multu mai mare
importantia de câtu afacerile cari
aterna de marele relatiuni comerciale
si altele. Cine ne-aru puté garantá,
deca amu procede dupa dorinti'a pre-
opinintelui, ca dupa trei ani nu vomu
fi siliti se profitám de vecinatatea
amicale a Rusiei? Atunci rusii aru
dice naturalmente cá noi si ne aru
face: „Nu vomu remanea linisciti de
cátu deca ne veti platí drepturile de
vama in aur.“ Nu trebuie, o repetu,
se amestecámu consideratiunile eco-
nomice cu consideratiunile politice,
cum face preopinintele. Nu vomu
ajunge astfelu de câtu la o cërta de
cuvinte, cum amu facutu adesea, si totu-
d'un'a fâra rezultat. 'Mi aducu a-
minte discursurile ce-amu ascultatu
acum patru-spredece ani, cându is-
bucnise rescóla Poloniei si cându erá
vorb'a de o conventiune cu polonii,
câci se incercá trebuinti'a de a ne
certá cu Rusi'a. Atunci cá si acum,
aceste demonstratiuni, aceste inter-
pelári si aceste discusiuni avéu de
scopu a rupe relatiunile năstre cu
Rusi'a. La noi, suntu multi ómeni
anti-rusi, parte prin obicei, pentru
ca au moscenitu vechi amintiri, parte
prin interesu, pentru ca guvernulu
rusu nu urmaresce pe teremulu reli-
giosu scopulu pe care aru voi sa-lu
véda urmarindu-lu, dara pâna cându
guvernulu actuale va fi solidu sta-
bilitu in Germani'a, aceste persóne
nu voru reusi a alterá bunele năstre
relatiuni cu Rusi'a, pentru a loví
amici'a incercata care unesce amen-
dóue imperiele.

„Nu esprimu numai o convingere
personale, ci opiniunea formale a gu-
verneloru confederate si in particu-
lariu chiaru acea a M. S. Imperatului.
Suntemu departe de a turburá bu-
nele năstre relatiuni cu Rusi'a, câci
aliantia care unesce pe cei trei im-
perati existe inca si totu atátu de
solida. Si ve potu garantá asemenea,
cu tóte asigurările contrarie ce s'au
datu, spre esemplu de diarele aus-
triace, (si motivele aici naturalmente
nu pretiuescu nimicu) ca Germani'a
e mai cu séma departe de a se gândí
se altereze aceste relatiuni, câci ali-
ant'ia celor trei imperati existe inca
in tóta intinderea ei.

„Dara s'aru insielá fôrte celu
care aru trage din acestu faptu con-
secinti'a ca Angli'a vré se se opuna
celei de a trei'a puteri interesata in
cestiunea orientului. Amu pestratu in
privinti'a Angliei, numai putienu de
cátu in privinti'a Rusiei, traditiunea
relatiuniloru amicale din tóte puntele
de vedere si in tóte impregiurările.
Noi ne-amu impusu in cestiunea ori-
entului misiunea de a mantiene pacea
si preopinintele va vedé prin acést'a
ca cestiunea vamiloru nu intra in

acést'a misiune si ca trebuie a des-
partí politic'a de cestiunea vamale.

„Turci'a ne inspira altu interesu
de câtu o simpatia de unu caracteru
generale. Preopinintele s'a insielatu
cându a disu ca i se pareca ca in ori-
entu nu e unu singuru interesu care
se aibe pentru noi valórea unui do-
meniu di Pomerani'a. Aci e o legenda
in care se afla o urma de adeveru,
dara e asemenea câtu de putienu
neadeveru. Noi nu vomu sfatui pe
Germani'a se ia parte la acést'a mis-
care, pâna cându nu vomu vedé pe-
riclitându-se unu interesu care se
pretiuesca câtu membrele senatose
ale unui pedestru din Pomerani'a si
nu credu mai multu ca compatriotii
nostri ara voi se risce ce-va pentru
o politica in care n'aru avé nici unu
interesu. Trebuie sa ne crutiám sol-
datii si sa nu-i punemu in jocu de
cátu pentru o politica in care n'amu
avé nici unu interesu.

„Intr'adeveru, suntemu cei mai
putieni interesati in cestiune; Fran-
ci'a e pôte totu atátu de putienu
interesata. Nu se pôte dice inse totu
astfelu de cele-lalte puteri, cu cari
suntemu legati printr'o amicitia ab-
soluta; câci lucrurile potu se ia o
fatia care se transforme interesele
turcesci in interese austriace, anglese
si ruse. Aceste puteri suntu intr'o alta
situatiune. Deca cestiunea orientului,
intru atátu câtu o putemu judecá
acum, nu contine nici unu periculu
de resbelu, ea contine totusi ce-va
care invita a urmá o politica pru-
dinte, pe care o potu recomandá in-
tr'unu modu binevoitoriu si pacificu
celoru-lalte puteri, pentru ca ea nu
lovesce nici unulu din interesele lor.

„Eca scopulu meu si misiunea ce
M. S. imperatulu m'a insarcinatu a
indepliní: a face in relatiunile mele
cu diplomati'a astfelu cá bunele ra-
porturi ce intretienemu cu cele trei
puteri mai interesate sa nu fia alte-
rate câtu mai putienu posibilu prin
crisa actuale. Nu vomu fi impededati
intru deplinirea acestei misiuni, de
cátu deca unulu din amicii nostri ne-
aru cere se aretámu pentru elu o
amicia mai mare de câtu pentru cei-
lalti, tratându intr'unu modu ostile
pe unulu din cei-lalti amici ai nostri,
cari nu ne-a facutu nimicu si care
din contra vré se remána amiculu
nostru, adeca de a probá marea năstra
amicia pentru unulu prin ur'a cátra
cela-laltu. Nu e cu neputintia a ni-se
cere sa lucrámu astfelu.

„In 1853, 1854 si 1855 ni s'au
facutu propuneri de acestu felu in
asiá intinderi incátu amu admiratu
rabdarea suveranului ce avému atunci
si cându opiniile mele politice nu
erau totu-d'un'a in armonia cu ale
ministrului. In locu-i asiú fi respinsu
formale si cu neplacere incercările ce
se facura pentru a ne terí intr'unu
resbelu ruinatoriu, in folosulu unoru
interese straine, cerendu-ne compla-
cere, séu facendu-ne sa ne tememu
noi insi-ne de unu resbelu. Asiú fi
procedatu astfelu cu risiculu de a nu
mai puté luá parte in urma la con-
ferinti'a dela Parisu. N'amu fi per-
dutu nimicu deca n'amu fi fostu re-
presentati (risete). — E adeveratu).
Astfelu, nu e imposibile lucrulu la
care amu facutu alusiune; acést'a s'a
si intemplat, in acelu tempu, si sim-
tiemintele devotate si solide ale rege-
lui Prusiei in privinti'a poporului seu,
pe care n'a voitu sa-lu asvárle intr'-
unu resbelu nefolositoriu contr'a unui
vecinu binevoitoriu de mai multe
secole, a datu in cele din urma ró-
dele sele. Dar' nu credu sa ni-se faca
acum asemeni cereri. Pâna acum nu
ni s'au facutu de nici o parte. Din
contra, atitudinea năstra bine-voitoare
pentru aceste trei puteri a fostu
apretiata de fia-care din ele.

„Acést'a atitudine a fostu consi-
derata cá naturale si s'au feritu de a
ne face propuneri necuvenite. Din con-
tra, atitudinea năstra se gasesce utile,

pentru ca noi singuri suntemu in stare
de a oferí, fâra se fimu interesati, mi-
jlocirea năstra attfelu in câtu se im-
pedecámu resbelulu, séu mai bine (deca
viitorulu va dovedi ca acést'a e cu
neputintia, cu tóte ca noi avemu inca
sperantia) astfelu in câtu sa restrin-
gemu resbelulu, séu se lu localisám,
cum se dice in termenii militari, a-lu
opri sa nu se intinda, sa nu devie din
resbelulu oriinteluiunu resbelu euro-
pénu, unu resbelu intre dóue puteri
europene. Astfelu, atunci cându con-
ferinti'a n'aru reusi, fia din cauza ca
puterile nu se voru intielege, fia ca
Turci'a nu va primi decisiunile lor,
atunci chiaru cându Russi'a va lucrá
in consecintia dupa voi'a ei, nu va fi
necesaru cá alte puteri se iá parte la
resbelu. Celu putienu ne vomu silí pe
atátu câtu o mijlocire amicale si pla-
cuta celoru dóue párti pôte duce la
scopulu de a opri resbelulu cá sa se
intinda. Nu credu se fia necesara in-
tinderea resbelului. Interesele anglese
si rusesci au punte de atingere fôrte
periculose si e anevoie de a le con-
ciliá, dar' singuru viitorulu ne pôte
aretá deca unu resbelu intre dóue
state atátu de puternice, din cari nici
unulu, chiaru cându aru invinge pe
celalaltu, nu e in stare, prin situati-
unea-i geografica, de a-i impune pe de-
plinu vointi'a sea, aru aduce o intie-
legere asup'a punctelor litigióse si
deca nu va fi cu putintia cá ele se
recunósca prin ele insele séu in urm'a
mijlocirei năstre ca aru face de a se
intielege prin buna invoie. Sperám
si in totu casulu ne vomu silí cá se
fia astfelu, sperám, dicu, mai intâin
ca vomu pastrá pacea si amici'a ace-
lor'a cari au fostu pâna acum amicii
nostri, si in urma vomu reusi a man-
tiené pacea intre puterile europene, pe
cátu va fi cu putintia, printr'o mij-
locire amicale si primita cu graba de
tóta lumea, escludiendu cu deseversire,
ori-ce pasiu amenintatoriu din par-
te-ne; cu alte cuvinte, ne vomu silí
a localisá, pe câtu va fi cu putintia,
resbelulu, deca elu va sbucni in ori-
ente. Deca nu vomu ajunge la acést'a,
se va produce, d-loru, o nóua situa-
tiune, asup'a cărei'a nu potu face con-
jecture si asup'a cărei'a nu-mi ve-ti
cere astadi nici o deslusire. N'asi fi
abusatu atátu de multu de rabdarea
d-vóstra, deca escursiunea ce a facutu
preopinintele pe terámulu politice, si
intaririle politice ce a chiamatu in in-
teresele vamale ne m'aru fi obligatu
de a intrá pe terámulu politicu pe
care nu potu pune piciorulu, veti bine-
voí a me intielege, fâra se-lu strabatu
in tóta intinderea dorita de preopi-
ninte (aplause).“

Correspondintie.

Din apropierea Sighisiórei in 29/11 1876.

Dle Redactoru! De multe ori amu
voitu cá sa ve scriu, ca pe aici pe la
noi nu este viétia publica, ca ómenii
nostri asiá numit'a inteliginti'a romána
s'au dedatu a trái in retragere mai cu
séma de unu tempu incóce, dara mar-
tirisescu sinceru ca m'amu temutu, ca
óre-cine mai ageru de péna si reu de
colti, me va luá la paruiala. Acum'a
inse m'amu decisu a o face acést'a,
macaru de me va chiaru si scarmená
vre-unulu din inteliginti'a năstra; me
voiu mângaiá cu consciinti'a ca amu
vorbitu totu-d'un'a si amu scrisu pu-
rulu adeveru.

Cetimu câte-odata prin diarele na-
tionale române ca mai in tóte pártile
locuite de románi, inteliginti'a intre-
prinde unele lucruri folositoare pentru
bietulu si inapoiatulu poporu románu,
numai inteliginti'a năstra din Sighi-
sió'r'a si giuru pare ca dórme somnulu
eternu, numai dóra aci nu da nici celu
mai micu semnu de viétia; se pare ca
si aci s'au incubatu netrebnic'a de pa-
sivitate, luându-se in intielesulu celu
mai stensu alu cuventului. Sa nu cu-
gete cineva ca dóra in Sighisió'r'a nu

se afla ómenii inteligenti, cari deca
te-ai incumetá a-i eschide din inteli-
ginti'a romána s'aru aflá vatemati si
inca tare.

In pretiuitulu diariu „Transil-
vani'a“ din anulu 1871, deca 'mi aducu
bine aminte, amu cetitu ca in Sighi-
sió'r'a inca s'aru fi infintiatu „Despar-
tiementulu Asociatiunei transilvane
pentru literatur'a romána si cultur'a
poporului románu“ numitu alu 21-lea;
s'au tienutu ce e dreptu totu atunci
un'a adunare generala, in carea in-
tr'altele s'au alesu si comitetulu acestui
despartimentu; de atunci incóce inse
nici urma de activitate nu s'a ve-
diutu pre terenulu culturalu alu po-
porului. Mai de cinci ani, de cându me
aflu iéra in apropierea Sighisiórei sciu
siguraminte ca nu s'a tienutu nicaierea
adunare generala a despartimentului,
pôte comitetulu sa fi tienutu vre-o
siedintia cându-va.

Unulu dintre membrii numitului
comitetu a repausatu in domnulu
inca prin anulu 1872; iéra actuariulu
acestui'a au parasitu, deca nu me in-
sielu Sighisió'r'a totu cam pre atunci.
In locul ambiloru nu sciu si n'amu
auditu sa se fi alesu altii vre-odata.

In tómn'a anului 1870 s'a mai
infintiatu, dupa cum s'au anunciatu
mai de multe ori, un'a reuniune de
lectura cu resiedinti'a in Nadesiulu
sasescu fâra a fi auditu ceva despre
ea; nu se intereséza membrii de pro-
perarea ei, ci e abandonata cu totul.

Nu 'mi potu esplicá de unde acát'a
indiferentismu, cându sciu ca unii din-
tre d. d. din Sighisió'r'a si-au conti-
nuatu si absolvitu studiele in colecte
dela acelu poporu pre carele 'lu pa-
rasescu tocmai acum cându are cea mai
mare lipsa de d-loru. Aduca-si aminte
d-loru de drépt'a aksioma. „E frumosu
a face cuiva bine, e cu multu mai
frumosu inse a fi recunoscatoriu cátra
binefacatori!“

Acestea premitiendule, 'mi iau
voi'a a interpelá pre d. directoru alu
despartimentului alu 21-lea (Sighi-
siórei) ca are de cugetu a convocá o
adunare generala si a reincepte acti-
vitatea in ceea ce privesce desu amin-
titulu de partimentu? iéra pre cassa-
riulu reuniunei de lectura din Nade-
siulu sasescu Teodoru Danu ca voiesce
a-si dá ratiociniulu despre banii reu-
niunei aflatori la densulu, deca nu se
aduna membrii baremu in vre-unu
jurnalu románu óre-carele? totu asiá
Georgiu Gradinariu despre starea bi-
bliotecei? X.

Varietâti.

* * (Parastasu solemn u pentru An-
drei u baronu de Siagun'a) s'a celebratu
Dumineca in Oradea-mare, prin Archi-
mandritulu Vicariu episcopescu An-
drei u Popu, cu multime de cleru
asistente, cu multu poporu si tóta
tenerimea studiósá, aducendu-si toti
aminte de marele barbatu alu biseri-
cei si natiunei si sacrificandu-i lacri-
me de recunoscintia! „Albin'a.“

* * Siedinti'a publica.
Conformu promisiunei dintr'unu nr. pre-
cedentu de a dá unu raportu mai de-
taiatu despre festivitaea literaria
arangiata de societatea de lectura
„Andrei u Siagun'a“ a teologiloru nó-
stri, in presér'a S-tálui Andrei u,
venimu a coresponde promisiunei
impartasindu urmatóriele:

Profesorulu Ioanu Popescu in
calitate de conducatoriu alu societáției
deschide siedinti'a publica luându-si
de motto: „Populus Romanus
beneficiis et injuriis memo-
esse solet.“ Cu deosebire accentuá
partea prima a acestei sentintie, adeca
„beneficiis“, si introduse publiculu in
program'a a cărei esecutare se in-
cepú cu intonarea poesiei: „Romanime
multu cercata puneti doliu innoitu.“
Efectulu acestui imnu de doliu
n'a lipsitu nici de asta-data a-si aretá
inriurinti'a sea asup'a auditoriului.

Nu mai putienu a tîenutu incordata atentiunea auditoriului cuventura ocaasionala rostita de B. Damianu in care se areta perderea pietrei celei mai scumpe, ce orná fruntea natiunei române, si monumentele cele nepretiuibile, ce Marele „Apostolu“ alu romanismului a adusu pe altariulu bisericeii si natiunei nôstre.

Urmara apoi: „Sentinel a Româna“ declamata de D. Chirila, disertatiunea despre „Insemnatatea studiului istoriei nationale politice si bisericesci“ de I. Strevoiu, „Tudoru Domnu“, de Niculescu, cântata in duetu de I. Puntenu si B. Voin'a, dupa aceea „Tieganulu vendutu“, poesie declamata de Popoviciu, disertatiune despre „Influinti'a mamei asupr'a educatiunii“, de B. Voin'a. Tote acestea au fostu bine primite si incoronate de aplausele cele mai vii din partea publicului. Cu deosebire a produsu mare efectu in ascultatori cântarea esecutata in duetu de Puntenu si Voin'a, si disertatiunea cestui din urma despre influinti'a mamei asupr'a educatiunii, pentru claritatea ideiloru si limbajulu celu curatu si nesilitu românescu.

Productiunea se incheia cu rugaciunea „Ddieulu meu“, poesie de Lepadatu si melodi'a de Cuntianu esecutata de corulu vocale cu aceeasi insufletire si efectu cu carea esecuta innulu de doliu.

Dupa finirea programei Ilustrataea Sea d. Archimandritu si Vicariu Nicolau Pop'e a ia cuventulu si se adreséza câtra tinerimea clericale prin cuvinte forte calduróse dicându: ca a uitá de barbati cei mari, insémma a uitá de noi insine; tinerimea clericale in asta séra a doveditu ca scie apretiu pre barbati mari, a câroru sórte e, ca numai dupa ce-i perdemu se recunosc de „mari barbati“; de alta parte a doveditu, ca ea se ocupa afara de órele de prelegeri si cu alte lucruri spre perfectionarea ei si a natiunei. Esprima multiamit'a cu productiunile tineriloru, i recomanda cu deosebire cuvintele Marelui Andreiu: Numai o generatiune tinera, crescuta bine va cunósce mai bine obligamentele sele cá omu, cá cetatienu si cá patriotu, — o persvadéza se pretiuésca virtutea si sa-si iubésca biserica si natiunea, precum odinióra Marele loru parinte au facutu. Conducetoriulu Popescu multiamesce d-lui Archimandritu si publiculu pentru bunavointi'a si interesarea manifestata fatia de tinerime prin participarea la acésta serbatóre, precum si cu alte ocaisiuni. Cu aceste festivitatea se fini ducându fia-care cu sine suvenirile cele mai dulci.

In durat'a siedintiei au sósitu doue telegrame felicitátore societátiei:

Gherl'a 11/12 1876. óre 4 min. 10.

„Succesu stralucitu. Traiésca memori'a ilustrului barbatu. Viitori fericitu sub auspiciile lui.“

Societatea Alexi-Sincaiana.

Brasiovu 11/12 1876, óre 6, min. 10.

Felicitediu societatea pentru stim'a câtra marele barbatu.

Baiulescu.

Sér'a acést'a inca va fi pentru publicu un'a dintre cele mai dulci suveniru.

*(Postalu.) Directiunea postale de aici avendu in vedere, ca pe tempulu serbatoriloru ce se apropie comunicatiunea devine mai viua recerca prin o publicatiune a sea din 19 Decembre a. c. pe cei interesati, cá, pentru a se puté primí cátu mai in-graba si a se espedá fára impiede care pachetele destinate pentru serbatorile craciunului, predarea acelor'a cu deosebire déca se dau cu posticipatiuni (Nachnahme) séu déca unulu si acel'a-si tramitatoriulu predá in acel'a-si tempu la posta o parthia mai mare de bucáti, sa se faca pe cátu

se va puté in órele dela 8—12 înainte de amédi.

Totu odata se face atentu p. t. publicu chiaru in interesulu seu propriu se binevoésca a impachetá pachetele ce se predau la posta spre transportare solidu si durabilu. Ladi cu tigári, cutii de lemnu ce se frángu usioru, cartóne slabe, infasiuraturi de hartia subtiri si fragere suntu materialu insuficientu de impachetatu si nu oferu tramitatoriulu nici siguranti'a, ca pachetulu va ajunge nevatematu si cu totu ce contine in sine la mânilé adresatului. Pentru pierderi séu vatemári ce provinu din o pachetare insuficienta nu e indatoratu institutulu postaln a dá despágubire nici atunci cându receperea de atari pachete spre transportare a urmatu fára dificultári.

Dreptu acea e de recomandat, cá in adresa pe pachetu sa se scrie curatu si legibilu numele si conumele, locuinti'a primitoriului, precum si locul destinatiunei, acést'a eventualu prin indigitarea postei din urma (adaugendu-se comitatulu si cerculu etc.) Adresele, cu deosebire pe hartiá usióra si numai aninate pe pachetu se pierdu diu intemplantu desfacându-se de pachetu si in casulu acést'a, de asemenea si cându adres'a e nelegibila séu nechiara, pachetele nu ajungu la locul destinatiunei séu se întârdie tórté tare.

Pentru darea de pachete la posta localitátile postale dela 21 pâna incl. 24 si dela 28 pâna incl. 31 Decembre a. c. mai departe cu privie la serbatoriele graco-orient. dela 2 pâna incl. 5 si dela 10 pâna la 12 Ianuariu 1877, iér' pentru scóterea de pachete dela posta dela 23 Decembre a. c. pâna in 14 Ianuariu 1877 voru stá deschise si pe tempulu óreloru dela amédi, adeva dela 8 óre dimineti'a pâna la 6 óre sér'a neinterruptu pentru publicu.

*** Schimbarea costumulu preotiloru. In lun'a trecuta amu tratatu cestiunea costumulu incomodu si stráinu impusu clerului laicu românú, arétându necesitatea schimbárei lui si inlocuirei cu unu costumu mai igienicu si cu deosebire mai nationale.

„Vocea clerului,“ unu nou diariu aparutu de curendu in capitala, ne aduce scirea ca Em.-Sea Metropolitulu primatu a luat, dela 12 Octobie trecut, mesuri pentru a se studiá cestiunea cu de-amcuntulu, insarcinându cu acestu studiu o comisiune, compusa de parintele Gr. Muscelénu cá presedinte si preotii Spiridonu Badescu, Ioanu Ionescu si G. Floru, care si-a terminatu lucrarea si a si depus'o in mânilé Em.-Sele.

„Vocea clerului“ arata procederea intrebuintata de comisiune intru indeplinirea sarcinei ce i se incredintiasé si urmarea ce s'a datu lucrárei sele, priu urmatórele cuvinte:

„Terminându-si lucrarea, dupa ce a consultatu atátu isvórele monumentale si scripturistice relative la acésta lucrare, cátu si pe cei mai esperti confrati ai loru din tóte tierile ortodocse, comisiunea a reusitu a completá unu costumu admirabilu, care nu este decátu celu vechiu stramosiescu alu clerului, si astfelu la 17 Novembre, órele 4 p. m., l'a infatisiatu cu raportu detaliatu Inaltu Présántitulu Metropolitulu. Cu mici modificatiuni, gasindu-lu cuviinciosu din tóte punctele de vedere, Inaltu Présánti'a Sea a avutu bunavointia a-i dá inalt'a aprobare, invitându totu-deodata si pe d. ministru alu cultelorú, care venindu si privindu pe preotii costumati, a remasu incântatu, urându din inima Inaltu Présántiei Sele sanatare si viétia indelungata, pentru silintiele ce depune spre prosperitatea bisericeii si clerului românú.“

*** Regulamentu pentru bárbi. Epscopulu gr. cat. alu Muncaciului (Episcopi'a acést'a se tienea odinióra

de Metropoli'a gr. or. Albei-Iulia) Ioanu Paszthely a emis unu cerculariu, prin care provóca pre preoti sa-si rada bárbile, amenintiandu-i cu pedepse déca se voru dovedí neascultatori.

*** Advocatu nou. Ni se tramite spre publicare urmatórea incunoscintiare:

Subscrisulu prin acést'a amu onóre a aduce la cunoscintia onorabilulu publicu, cumca mi-amu deschis cancelari'a advocatiéle in Dev'a, strada Dobolyiana, si primescu procese de ori-ce natura, promitiendu a le elucrá cu cea mai mare promptitudine si esactitate.

Dev'a in 19 Decembre 1876.

Alessiu Olariu,
advocatu in legile civili si cambiali.

Salutámu pre dlu advocatu nou si-i urámu succesu!

*** Multiemita publica. Sinodulu parochialu, din parochi'a gr. orient. a Nadesiului sasescu — ppresbiteratulu Ternavei superióre — in siedinti'a extraordinaria tîenuta in 24 Octobie st. v. a. c. au aflatu de necesariu a concludé sub Nr. prot. 9 infiintiarea unei bibliotecii parochiali. Acésta biblioteca constá astadi din 13 opuri. Reverend. domnu ases. consist. Zachari'a Boiu din Sabiiu binevoí a ne doná dóne opuri si anume: „Institutulu de baiet „Moiuru Misa Anastasievici“ din Clejani si notiuni de igien'a privata, ambele de D. R. Cordescu, pe sém'a amintitei bibliotecii.

Subscrisulu comitetu parochialu, petrunsu de simtiulu de recunoscintia se simte obligatu a-si esprime prin acést'a recunoscintia si multiamirile sele cele mai sincere si cordiali, precum si a intregu poporulu, cátra prea stimatulu nostru binefacatoriu.

Din siedinti'a comitetulu parochiei gr. or. a Nadesiului sasescu, tîenuta la 28 Novembre 1876.

Pentru comitetulu parochialu.

Gerasimu Lupea,
parochu si presied.

*** Congregatiunea comitatensa a comit. Sabiiului de eri s'a suspendatu pe optu dile, din cauza ca elaboratele comisiunei permanente n'au fostu concepte in limb'a statului. In comisiune nu e nime-ne care sa scie limb'a statului incátu sa póta lucrá intr'ens'a. Nu scimu asiá dara ce va face comisiunea, cáci in optu dile nu credemu sa fia in stare sa invetie limb'a statului.

Sciri telegrafice.

Budapest'a 16 Decembre. Ministru presiedute Tisza a declarat in clubulu partidei regimului, ca dupa serbatorile craciunului va face propuneri definitive in cestiunea pactului.

Bucuresci 16 Decembre. Romani'a contrage unu imprumutu fortiatu de 37 milióne de lei.

Constantinopole 16 Decembre. Alu doilea plenipotentiatu austro-ungurescu bar. Calice fu denumitu de conferintia referentu alu proiectului de reforme in Bosni'a si Erzegovin'a Salisbury referentu alu proiectului de reforme in Bulgari'a. Serbi'a chiama pre toti barbati capabili de arme pre 22 Decembre. Conferintia principala se incepe in 24 l. c.

Vien'a 18 Decembre. Ministru pres. Auersperg fu primitu Dumineca de Maj. Sea in audientia mai lunga. S'a tratatu de pactu.

Vien'a 18 Decembre. Serbi'a consimte la o investigatiune in afacerea „Radezky“ (unu vaporu austriacu, pre care caletoriu emigranti bulgari cu destinatiunea Galati, de unde aveau sa tréca in patri'a loru; dara la Belgradu desbarcarea cu forti'a, fiindu spriginiti de serbi Red. T. R.) S'a instituitu o comisiune. Pedéps'a cea mai aspra se va dictá celoru culpabili.

Senatulu imperialu austriacu a terminatu si votatu bugetulu.

Belgradu 18 Decembre. Este probabilu ca armistiulu se va prolungi inca alte optu septamáni.

Petersburgu 18 Decembre. „Herold“ declara: concessiunea estrema ce póte face Russi'a puteriloru este ocuparea Bulgariiei cu trupe neutrale.

Constantinopole 18 Decembre. Conferintia preliminarie s'a ocupatu cu cestiunea ocupatiunei. Turci'a perhorresceza ori si care intrare de trupe straine pre teritoriulu ei. — S'a descoperitu o conjuratiune indreptata asupra victiei sultanului.

Constantinopole 18 Decembre. Conferintia preliminarie a reportatu rezultate bune. Salisbury a primitu program'a notabililoru bulgari, care discuta necessitatile politice a le Bulgariiei.

Vien'a 19 Decembre. Exministrulu cav. de Schmerling se silece in casa magnatoru senatului imperialu a reesi cu o resolutiune, conformu cárei sa se respinga ori-ce sarcini noue p ntru Austri'a.

Belgradu 19 Decembre. S'au trasu mai multe focuri asupr'a principelui Wrede consululu generalu austro-ung., in momentu cându s'a imbarcatu pre monitoriulu austro-ung. „Maros“, ce stá inaintea Belgradului.

Berlinu 19 Decembre. Bismarck a primitu pre deputat i bulgari.

Burs'a de Vien'a.

Din 8/20 Decembre 1876.

Argintu	113	50
Galbinu	5	95
Napoleonu d'auru (poli)	10	50 1/2
Valut'a nóua imperiale germána	61	85

Concursu.

Pentru vacant'a parochia de clasa III din comun'a Hundrubechiu, protopresbiteratulu Nocrichiu-Cincu-mare se escrie prin acést'a concursu pâna la 27 Decembre 1876.

Emolumentele suntu:

1. Venitulu de pe portiunea canonica statatóre din 8 jugere, pamentu de aratura si de fenatiu.
2. Dela 47 familii románi câte un'a ferdela de cucuruzu si dela 18 familii neorusticii câte o jumetate ferdela, la olalte 56 ferdele.
3. Dela 18 familii neorusticii câte un'a di de lucru a 40 cr.
4. Venitele stolare statorite de sinodulu protopresbiterale.
5. Câte un'a di de claca, obicnuite cu carulu séu cu palmele, care impreuna dau unu venitu de 287 fl. 50 cr. v. a.

Pentru restulu la sum'a receruta de a III clasa deocamdata se afléza comun'a bisericesca Noustatu cu unu salariu anuale minisum 130 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au a-si asterne petitiunile loru instruite in sensulu statutulu organicu, la subscrisulu pâna la terminulu indicatu.

Nocrichiu in 6 Decembre 1876.

In contielegere cu ambele comitete parochiale

Gregoriu Maieru

(2—3)

Adm. ppresbiterale.

Edictu.

Stanc'a nascuta Giurgiu, maritata dupa Ioanu Traistariu, de religiunea gr. orient. din Resinariu, carea a pai rasitu pre numitulu ei barbatu de cincani si astadi nu se scie déca mai traiesce unde se afla, se citéza a se infaciá la subsemnatulu foru matrimonialu, cáci la din contra, dupa trecerea unui anu dela dat'a de mai josu, se va decide asupr'a actiunei barbatului ei si in absentia ei.

Sibiiu 15 Nov. 1876.

Seannulu protop. gr. or. alu tract. II alu Sibiiului.

I. Popescu,

(3—3)

protop.